

NA VÝCHOD OD ŽELEZNEJ OPONY

Zdroj: „www.zborovna.sk“

SOVIETIZÁCIA EURÓPY

- ▶ Vo všetkých štátoch **VÝCHODNÉHO BLOKU** bol nastolený **totalitný komunistický režim**...=> tieto štáty sa stali satelitmi ZSSR ... Výnimkou bola **Juhoslávia** => **J. B. Tito** ju oslobodil pomocou partizánskej armády! ...v Juhoslávii bol tiež zavedený **komunizmus**

Štáty východného bloku

J. B. Tito = juhoslovanský diktátor, ktorého Stalin považoval za zradcu...

POD STALINOVÝM DIKTÁTOM

- ▶ **Krajiny, ktoré kontroloval ZSSR** sa stali **jeho** poslušnými **satelitmi**...komunistické strany sa v týchto krajinách kontrolovali školstvo, armádu, políciu, kultúru a z verejného a politického života **vyradzovali ľudí nepohodlných pre systém** alebo iného politického zmýšľania

Pracovný tábor v
Jáchymove – ťažba
Uránu

POLITICKÉ PROCESY

- ▶ **V krajinách pod kontrolou ZSSR** sa začali **politické procesy** najskôr s odporcami režimu a neskôr aj s **vlastnými ľuďmi**, ktorí boli častokrát vyhlásení za zradcov a prisluhovačov západu...

Stala sa symbolom odporu proti vládnucej **komunistickej strane**

Jediná popravená žena

Milada Horáková

HOSPODÁRSKE ZAOSTÁVANIE ZA ZÁPADOM

- ▶ Povojnová obnova hospodárstva bola tiež jednou z hlavných úloh **komunistov**
→ chceli ju dosiahnuť **pozemkovou reformou** a **poštátnením** kľúčových odvetví **hospodárstva**

5 ročné plány

Sovietsky model **centrálne plánovaného hospodárstva**

Kolektivizácia

Industrializácia

Ťažký priemysel

Brzda hospodárstva a zaostávanie za západom

URČITÝ HOSPODÁRSKY POKROK

- ▶ Na druhej strane aj keď neskôr nastalo hospodárske zaostávanie za západom, zrušil sa prídellový systém, postavilo sa veľa nových podnikov a bytov...

VZNIK RVHP

- ▶ Po sérii komunistických prevratov v krajinách už ovládaných ZSSR vznikla v roku 1949 tzv. **Rada vzájomnej hospodárskej pomoci** (RVHP) => mala usmerňovať hospodársku spoluprácu medzi štátmi (nielen) východného bloku
- ▶ Zanikla v roku 1991

Ktorý štát založil RVHP?

Výšková budova bývalej RVHP v súčasnosti

Moskva

ŽELEZNÁ OPONA

- ▶ Čím bolo hospodárske zaostávanie **sovietskeho bloku za západom** zjavnejšie, tým väčšia bola snaha izolovať **východný blok** od demokratického západu...
- ▶ **Pevné hranice s prísnou kontrolou** pohybu osôb a tovarov, ktoré izolovali sovietsky blok, dostali názov **opona**“...

Silno červená čiara zobrazuje „železnú oponu“

ZMENA, KTORÁ NENASTALA

- ▶ V roku **1953 zomrel J. V. Stalin**, tí čo čakali zmenu ostali sklamaní...v tichosti sa vymenili „figúrky,“ teror sa o čosi zmiernil, ale tvorba sovietskeho impéria pokračovala ďalej
- ▶ Navyše **v roku 1955** bola vytvorená vojensko – politická organizácia – **Varšavská zmluva**

Dá sa povedať, že **Varšavská zmluva** vznikla ako reakcia na vznik NATO

BOJ O BERLÍN

Prvá berlínska kríza a
vôbec prvý konflikt studenej
vojny

Berlín bol po II. svetovej vojne rozdelený na **4 okupačné zóny**...

ZSSR si **chcel** zabezpečiť **vplyv v celom Berlíne** a v roku **1948** uzavrel železničnú, cestnú aj lodnú dopravu zo západných zón Nemecka do západného Berlína => **BLOKÁDA** => chcel Berlín vyhladovať...blokáda trvala do roku 1949!

Americké letectvo pomocou vzdušného mosta zásobovalo západný Berlín => **ZSSR nakoniec blokádu zrušil**

Berlínska kríza trvala bezmála 11 mesiacov!

VZDUŠNÝ MOST

USA aj týmto spôsobom demonštrovali svoju **hospodársku a technickú prevahu**

Jeden alebo
dva múry?

BERLÍN SA DELÍ

- ▶ Ľudia húfne prebiehali z východného Berlína do západného a tomu chcela vláda NDR zabrániť...=> **v roku 1961** sa začal **stavať** skutočný **múr medzi východným a západným Berlínom => BERLÍNSKY MÚR**

Druhá berlínska kríza

Symbol železnej opony a rozdelenej Európy

165 km

Berlínsky múr na takmer tri desaťročia oddelil od seba mnoho rodín, lások, priateľov, známych a mnohí sa už nikdy nevideli ...

POUŽITÁ LITERATÚRA

- ▶ <http://www.pluska.sk/spravy/zo-zahranicia/08/55-vyrocie-smrtiacej-stavby-murktory-mal-chranit-neslobodu.html>
 - ▶ www.wikipedia.cz
 - ▶ www.wikipedia.sk
 - ▶ www.zborovna.sk
 - ▶ Dejepis pre 9. ročník ZŠ
-